

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 21.6.2004
KOM(2004) 438 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET
OG EUROPA-PARLAMENTET**

Fremme af mere miljøvenlige fangstmetoder: tekniske bevarelsesforanstaltningers rolle

DA

DA

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET
OG EUROPA-PARLAMENTET**

Fremme af mere miljøvenlige fangstmetoder: tekniske bevarelsesforanstaltningers rolle

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Meddelelsens anvendelsesområde og formål.....	3
2.	Hvad forstår man ved miljøvenlige fangstmetoder?	3
3.	Hvordan kan vi få fiskeriindsatsen bragt ned på bæredygtige niveauer?.....	4
4.	Hvordan kan vi optimere fangsterne af målarter og minimere uønskede fangster?	5
5.	Hvordan kan vi reducere fiskeriets indvirkning på habitater?	7
6.	Behovet for balance mellem miljømæssig og økonomisk bæredygtighed.....	7
7.	Vejen frem.....	8
7.1.	En mere decentraliseret tilgang.....	8
7.2.	Større inddragelse af fiskeriet	8
7.3.	Udveksling og udvikling af viden på EU-plan.....	9
7.4.	Forenkling af reglerne	10
7.5.	Ændring af fiskernes adfærd gennem nye incitamenter.....	10
8.	Næste skridt.....	11

1. MEDDELELSENS ANVENDELSESOMRÅDE OG FORMÅL

Formålet med den fælles fiskeripolitik er at sikre, at de levende akvatiske ressourcer udnyttes på en økonomisk, miljømæssigt og socialt bæredygtig måde.

I artikel 2 i rammeforordningen¹ hedder det endvidere: "Med henblik herpå anvender EF en forsigtighedstilgang ved at træffe foranstaltninger til at beskytte og bevare de levende akvatiske ressourcer, sikre en bæredygtig udnyttelse af disse ressourcer og begrænse fiskeriets indvirkning på de marine økosystemer mest muligt. EF skal tilstræbe, at fiskeriet efterhånden forvaltes efter økosystembaserede principper."

For at nå disse mål er der ved rammeforordningen indført begrænsninger af fiskerimulighederne (TAC'er og kvoter), en række foranstaltninger, herunder tekniske bevarelsesforanstaltninger, og direkte begrænsning af fiskeriindsatsen.

Formålet med denne meddelelse er at foreslå måder, hvorpå EF yderligere kan fremme anvendelsen af miljøvenlige fangstmetoder, navnlig gennem tekniske bevarelsesforanstaltninger, samtidig med at der tages hensyn til nødvendigheden af at skabe balance mellem miljømæssige og økonomiske mål.

2. HVAD FORSTÅR MAN VED MILJØVENLIGE FANGSTMETODER?

At gøre fiskeriet mere miljøvenligt er ikke blot et mål i sig selv, men bidrager også til at fremme et økonomisk og socialt bæredygtigt fiskeri. Sunde fiskebestande i et miljø i balance er vigtigt for fiskerne. Forstyrres denne balance medfører det økonomiske op- og nedture, og dette er økonomisk set ikke bæredygtigt. Miljøvenligt fiskeri er også "fiskervenligt", da det medvirker til at opretholde den miljøbalance, der er nødvendig for, at fiskerne kan udøve stabil og forudsigelig økonomisk virksomhed.

Inden for integreret forvaltning er der tre hovedmål for bevarelse og udvikling af et miljøvenligt fiskeri:

i) at reducere fiskeriindsatsen til bæredygtige niveauer og holde den der:

At få mindsket fiskeritrykket til bæredygtige niveauer er langt den største udfordring for den fælles fiskeripolitik. Selv om Rådets for nylig har truffet en række beslutninger, er fiskeridødeligheden for de fleste arter væsentligt højere, end den må være, hvis man vil have optimalt udbytte af bestandene. For visse demersale bestande har fiskeridødelighed for nylig været så høj, at bestandene risikerer at bryde sammen, mens den for en række andre bestande anses for at være så høj, at den ikke er bæredygtig på længere sigt.

¹ Rådets forordning (EF) nr. 2371/2002 af 20. december 2002 om bevarelse og bæredygtig udnyttelse af fiskeressourcerne som led i den fælles fiskeripolitik, EFT L 358 af 31.12.2002, s. 59.

ii) at optimere fangsterne af målarter og minimere uønskede fangster:

Her er målet at gøre fiskeriet så selektivt som muligt ved kun at fiske efter målarter af den rette størrelse, så andre arter og ungfisk af målarter skånes mest muligt.

iii) at minimere fiskeriets indvirkning på habitater:

Anvendelsen af visse typer fiskeredskaber kan beskadige og endog helt ødelægge følsomme marine habitater. Det kan blive nødvendigt at fastsætte redskabsspecifikationer og begrænse anvendelsen af visse redskaber i bestemte områder for at formindske denne risiko.

I de følgende afsnit gennemgås det kort, hvilke metoder der kan anvendes til at nå de enkelte mål.

3. HVORDAN KAN VI FÅ FISKERIINDSATSEN BRAGT NED PÅ BÆREDYGTIGE NIVEAUER?

Med vedtagelsen af reformen af den fælles fiskeripolitik i 2002 erkendte Rådet, at der måtte udvikles en flerårsstrategi i form af genopretningsplaner og forvaltningsplaner, og at fiskeriindsatsen måtte reduceres, når det skønnedes nødvendigt for at nå de mål, der er opstillet i planerne.

Gennemførelsen af flerårige forvaltningsplaner for at sikre, at fiskeriindsatsen er i tråd med bæredygtige fiskerimuligheder, er en forudsætning for, at der kan udvikles miljøvenlige fangstmetoder. Genopretningsplaner for bestande uden for sikre biologiske grænser bør prioriteres højest, og dernæst følger forvaltningsplaner for bestande inden for sikre biologiske grænser.

Rådet vedtog i begyndelsen af 2004 genopretningsplaner for diverse torskebestande og for den nordlige kulmulebestand². Yderligere to forslag fra Kommissionen om genopretningsplaner forventes vedtaget af Rådet i løbet af 2004³.

Kommissionen vil i løbet af 2004 desuden tage initiativ til:

- at udvide de eksisterende genopretningsplaner til også at omfatte andre bestande såsom torsk i Det Keltiske Hav
- at foreslå en genopretningsplan for nordsørødspætte kombineret med en forvaltningsplan for nordsøtunge
- i samarbejde med Norge at udarbejde flerårige forvaltningsplaner for fiskeri efter kuller, hvilling og sej i Nordsøen

² Rådets forordning (EF) nr. 423/2004 af 26. februar 2004 om foranstaltninger til genopretning af torskebestande, EUT L 70 af 9.3.2004, s. 8. Rådets forordning (EF) nr. 811/2004 af 21. april 2004 om foranstaltninger til genopretning af den nordlige kulmulebestand, EUT L 150 af 30.4.2004, s. 1.

³ KOM(2003) 819 endelig: Forslag til Rådets Forordning om foranstaltninger til genopretning af tungebestandene i den vestlige del af Den Engelske Kanal og i Biscayabugten. KOM(2003) 818 endelig: Forslag til Rådets forordning om foranstaltninger til genopretning af bestandene af sydlig kulmule og jomfruhummer i Det Cantabriske Hav og ud for den vestlige del af Den Iberiske Halvø og om ændring af forordning (EF) nr. 850/98.

- at udarbejde en flerårig forvaltningsplan for tobisfiskeri i Nordsøen og Skagerrak
- i EF-retsfor skrifterne at gennemføre de flerårige forvaltningsplaner, som Den Internationale Østersø-fiskerikommission har vedtaget for østersøtorske og –laks.

4. HVORDAN KAN VI OPTIMERE FANGSTERNE AF MÅLARTER OG MINIMERE UØNSKEDE FANGSTER?

Rent bortset fra, at mange EF-fiskebestande er kraftigt overfisket, så er EF-fiskerflådernes udnyttelse af fiskeressourcerne langt fra optimal. Et meget højt fiskeritryk på ungfisk resulterer i et udbytte (såvel i vægt som i værdi), der er betragteligt lavere, end det kunne være, hvis fiskeriet blev forvaltet bedre. Eftersom undermålsfisk ikke må landes, medfører det også, at store mængder værdifulde ressourcer går tabt.

Den store mængde fisk, som fiskerfartøjerne fanger for derefter at genudsætte, hvoraf en stor del er ikke-kønsmodne fisk, er det, der giver anledning til den største bekymring, hvad angår fiskerirelaterede miljøskader. Det er blevet anslået, at der på verdensplan i gennemsnit hvert år genudsættes 20 mio. t fisk⁴. Det svarer til ca. 23 % af de årlige fangster. Der foreligger ingen overslag om de samlede genudsætninger i EU-farvandene. De samlede genudsætninger i Nordsøen i 1990 udgjorde ca. 260 000 t rundfisk, 300 000 t fladfish, 15 000 t rokker og pighajer og 150 000 t hvirvelløse bunddyr⁵. Disse genudsætninger svarer til ca. 22 % af de samlede landinger fra Nordsøen og ligger på linje med tallene på verdensplan. Problemet er helt klart ikke begrænset til Nordsøen. Genudsætningsproblemet er sandsynligvis af nogenlunde samme størrelsesorden i andre EU-fiskeriområder.

Eftersom mange fiskebestande lever på de samme fiskebanker er det umuligt fuldstændigt at undgå fangster af uønskede arter (eller bifangster), men de kan reduceres markant ved at gøre fiskeredskaberne mere selektive. Ved at reducere bifangsterne markant reducerer man også fiskeridødeligheden for de pågældende bestande og bidrager til at optimere udbyttet af disse bestande.

Fangstmetoderne bør ikke blot være mere artsselektive, men også mere størrelsesselektive.

Begrænsning af fangsten af småfisk har altid været og vil fortsat være et vigtigt mål inden for fiskeriforvaltning. Det er dog ikke blot et spørgsmål om at øge maskestørrelsen. Som nævnt ovenfor vil en generel reduktion af fiskeriindsatsen medføre, at man får genopbygget forekomsterne af voksne fisk, og bidrage til at reducere fangsten af ungfisk. I forbindelse med tilskyndelsen til at anvende mere miljøvenlige fangstmetoder bør man imidlertid også tilstræbe at maksimere det bidrag, som de tekniske foranstaltningers kan yde til at begrænse fangsten af ungfisk.

Det ser ikke ud til, at der er store muligheder for at øge maskestørrelsen væsentligt (undtagen i Middelhavet), fordi man i de fleste fiskerier fisker efter flere arter samtidigt (især ved fiskeri efter demersale arter). Selv om Kommissionen ikke

⁴ The state of world fisheries and aquaculture, FAO 1998.

⁵ Environmental Status of the European Seas, ICES 2003.

udelukker en eventuel forøgelse af maskestørrelserne i visse tilfælde, er der dog behov for nytænkning.

Generelt bør der tilstræbes større arts- og størrelsesselektivitet, uden at det kommer til at gå ud over fangsterne af målarter. Der kan opnås større artsselektivitet gennem en række tekniske foranstaltninger såsom:

- redskabsspecifikationer, fx anvendelse af kvadratmaskede paneler eller andre anordninger, der gør det muligt for ikke-målarter at undslippe fra nettet
- lukkede områder og perioder for at beskytte gydepladser eller opvækstområder
- forbud mod anvendelse af visse fiskeredskaber eller restriktioner med hensyn til landingers størrelses- og artssammensætning.

Hvilke foranstaltninger, der er behov for, afhænger af fiskeritypen og arten af de uønskede fangster. Det man først og fremmest må se at komme til livs er uønskede fangster, der anses for ikke at være bæredygtige, og som kan risikere at bringe bestanden af de pågældende arter i fare. Bifangster, der er uden såvel biologisk som økonomisk betydning, er så det næste, man må se på.

Kommissionen offentliggjorde i 2002 en handlingsplan for begrænsning af genudsætning af fisk⁶, hvori den redegjorde for problemets omfang, forklarede årsagerne til genudsætning og vurderede mulighederne for at reducere genudsætning. Rådet anmodede på grundlag af handlingsplanen Kommissionen om at iværksætte pilotprojekter med henblik på at vurdere mulighederne for at reducere genudsætning.

Kommissionen iværksætter i 2004 i samarbejde med medlemsstaterne, fiskeriet og andre aktører en række pilotprojekter, der omfatter diverse arter, fiskerier og områder i EU. Pilotprojekterne kommer til at vedrøre alle tænkelige foranstaltninger til reduktion af genudsætning, herunder afprøvning af fiskeredskaber, frivillig udsejling af fangstområder, realtidslukninger, genudsætningsforbud, bifangstkvoter, kvotefleksibilitet, indsatsforvaltning og bedre udnyttelse af lavværdifisk. I visse tilfælde (bestande og/eller fiskerier) vil der også blive indført genudsætningsforbud på mellemlang sigt som omhandlet i 2002-handlingsplanen for begrænsning af genudsætning. I andre tilfælde er det ikke realistisk at indføre et genudsætningsforbud inden for de nærmeste år trods af (og i vist omfang) på grund af genudsætningens omfang. For denne gruppe fiskerier er det planen at reducere genudsætningerne over en endnu ikke aftale periode (4-5 år?) i nært samarbejde med fiskeriet. Der vil blive udarbejdet en fælles protokol (inden og ved pilotprojekternes afslutning), og den involverede flåde kan anvende en lang række foranstaltninger for at nå den tilstræbte reduktion.

I begge tilfælde vil fiskeriet blive direkte inddraget i forberedelsen og overvågningen af pilotprojekterne, bl.a. også gennem de regionale rådgivende råd, når de engang er blevet oprettet.

⁶ KOM(2002) 656 endelig: Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om en EU-handlingsplan for begrænsning af genudsætning af fisk.

Som led i pilotprojekterne vil det blive undersøgt, hvilken direkte indvirkning en reduceret genudsætning har på den pågældende bestand, og hvilken indirekte indvirkning det har på fisk og havfugle, der lever af genudsatte fisk.

Rådet har allerede truffet foranstaltninger til reduktion af bifangster af visse ikke-målarter såsom hvaler. Det første skridt blev taget i 1997 med vedtagelsen af restriktioner for drivgarnsfiskeri⁷ for at beskytte forskellige arter, herunder hvaler, der risikerer at blive truet af udryddelse på grund af fiskeri med drivgarn. Der blev taget endnu et skridt i marts 2004 med vedtagelsen af en forordning, der har til formål at reducere utilsigtede fangster af hvaler⁸.

Ved behandlingen af problemet med uønskede fangster bør man også se på den fiskeridødelighed, der skyldes mistede fiskeredskaber. Det er ved videnskabelige undersøgelser blevet bekræftet, at især hildingsgarn kan fortsætte med at fiske længe efter, at de er mistet. Fisk, der fanges i mistede garn, ofte kaldet "spøgelsesgarn", dør og kan ligesom genudsætning betragtes som spild af ressourcer. Der er behov for foranstaltninger, der gør det muligt at lokalisere sådanne redskaber, fremme rapportering af mistede redskaber og bjerge af sådanne redskaber.

5. HVORDAN KAN VI REDUCERE FISKERIETS INDVIRKNING PÅ HABITATER?

Fiskeredskabers direkte fysiske indvirkning på havbunden kan ændre havbundens fysiske struktur og derved ændre områdets biologi. Nogle habitater er mere sårbare over for fiskeredskaber end andre. Som eksempel på særligt sårbare habitater i EU-farvandene kan nævnes rev (koldvandskoralrev, stenrev), som ofte er yderst produktive, og hvis fauna og flora er meget mangfoldig. Fiskeri på rev kan ændre den fysiske struktur i et sådant omfang, at revenes enestående biologiske status bliver truet.

For at beskytte følsomme habitater kan det blive nødvendigt at lukke sådanne områder for visse former for fiskeri. Et nyligt eksempel på en sådan foranstaltning er Kommissionens forordning til beskyttelse af dybhavskoralrev nordvest for Skotland. Kommissionen agter at være proaktiv og træffe yderligere foranstaltninger af denne art i specifikke tilfælde, hvor det er påkrævet. Redskabsspecifikationer kan også spille en gavnlig rolle.

6. BEHOVET FOR BALANCE MELLEM MILJØMÆSSIG OG ØKONOMISK BÆREDYGTIGHED

Det er i visse tilfælde måske ikke helt billigt at gå over til at anvende mere miljøvenlige fangstmetoder. Der er nogle økonomiske konsekvenser enten i form af investering i nyt udstyr eller indkomsttab på kort sigt. Når Kommissionen fremlægger vidtrækkende nye forslag på dette område foretager den i fornødent omfang en vurdering af de mulige økonomiske og sociale virkninger på basis af de

⁷ Rådets forordning (EF) nr. 894/97 af 29. april 1997 om fastlæggelse af tekniske foranstaltninger til bevarelse af fiskeressourcerne, EFT L 132 af 23.5.1997, s. 1.

⁸ Rådets forordning (EF) nr. 812/2004 af 26. april 2004 om foranstaltninger vedrørende utilsigtede fangster af hvaler ved fiskeri og om ændring af forordning (EF) nr. 88/98, EFT L 150 af 30.4.2004, s. 12.

foreliggende oplysninger. Hvad angår sådanne virkninger, nøjes man ikke blot med at vurdere tabene på kort sigt, men vurderer også fordelene på lang sigt. Eftersom der er tale om flerårig forvaltning, bør konsekvensanalysen også være flerårig.

7. VEJEN FREM

Der må nye impulser til for at fremme et mere miljøvenligt fiskeri under den fælles fiskeripolitik. I den forbindelse er der behov for:

- en mere decentraliseret tilgang til udviklingen af mere miljøvenlige fangstmetoder
- større inddragelse af fiskeriet i lovgivningsprocessen
- udveksling og udvikling af viden på EU-plan
- forenkling af EU-reglerne
- ændring af fiskernes adfærd gennem incitamentter til at ændre adfærd
- yderligere udvikling af konsekvensanalyser af de økologiske, økonomiske og sociale virkninger af miljøvenlige fangstmetoder, især af de langsigtede virkninger.

7.1. En mere decentraliseret tilgang

Udviklingen af miljøvenlige fangstmetoder under den fælles fiskeripolitik må være fleksibel, idet der må tages hensyn til den store mangfoldighed i EU både hvad angår økosystemer og fiskerier. Visse foranstaltninger kan virke fint i ét område, men være virkningsløse eller ligefrem skadelige i et andet. Det er vigtigt omhyggeligt at overveje, hvilke foranstaltninger der skal anvendes i hele EU, og hvilke der kun skal anvendes på regionalt eller lokalt plan.

Dette indebærer en mere decentraliseret tilgang til visse fiskeriforvaltningsaspekter, især tekniske forvaltningsforanstaltninger, hvor der vil blive taget hensyn til specificiteten af visse fiskerier i bestemte områder. Visse forvaltningsinstrumenter såsom fangst- eller indsatsreduktion bør gælde for hele det område, hvor de pågældende bestande lever, mens tekniske bevarelsesforanstaltninger falder bedre i tråd med en decentraliseret tilgang, hvor der kan tages hensyn til fiskeriernes karakteristika i forskellige områder og bygges videre på lokale erfaringer. Dette betyder dog ikke, at der skal gælde forskellige normer for miljøbeskyttelse og bevarelse af fiskebestande i forskellige områder. EU bør tilstræbe altid at opretholde et højt niveau, hvad angår miljøbeskyttelse og bevarelse af fiskeressourcer såvel i alle EU-farvande som i andre farvande, hvor EU-fartøjer fisker.

7.2. Større inddragelse af fiskeriet

På grund af de iboende vanskeligheder med at håndhæve fiskeriforskrifterne på havet vil de tekniske regler for fiskeri ikke blive anvendt korrekt, medmindre fiskerne ønsker at anvende dem. For at få fiskeriet til at samarbejde om og acceptere tekniske foranstaltninger er det en forudsætning, at aktørerne i højere grad inddrages i udarbejdelsen, afprøvningen og gennemførelsen af sådanne foranstaltninger. Hvis

fiskeriet inddrages i vurderingen af de eksisterende foranstaltningers værdi og udformningen af nye foranstaltninger, skulle det også være større garanti for, at reglerne bliver klarere og letforståelige, ligesom eventuelle vanskeligheder i forbindelse med gennemførelsen så allerede er blevet løst.

Når først de regionale rådgivende råd er oprettet, kommer de til at være forum for denne direkte inddragelse af aktørerne i forvaltningsprocessen. De vil give fiskerierhvervet og andre aktører en større rolle i udviklingen af miljøvenlige fiskeriforanstaltninger på regionalt plan i form af indflydelse på indholdet og ansvar for overvågningen af sådanne foranstaltningers gennemførelse og håndhævelse.

Det kan blive nødvendigt at øge den offentlige tekniske og finansielle støtte til de regionale rådgivende råd, så rådene får mulighed for at påtage sig dette ansvar fuldt ud.

For at tilskynde de regionale rådgivende råd til at tage initiativ til at udvikle miljøvenlige fangstmetoder kan der indføres en procedure, hvorefter tekniske foranstaltninger, der er udviklet og godkendt i indforståelse med de regionale rådgivende råd, kan gennemføres af Kommissionen efter den procedure, der er omhandlet i artikel 30, stk. 2, i rammeforordningen (forvaltningskomitébeslutning). Kommissionen udarbejder et sådant forslag.

7.3. Udveksling og udvikling af viden på EU-plan

Videnskabelig og teknisk forskning, herunder udvikling og afprøvning af nye fiskeredskaber, kommer til at spille en vigtig rolle i forbindelse med udviklingen af miljøvenlige fangstmetoder.

Det ville være nyttigt med et nærmere forskningssamarbejde. EU har gjort en stor indsats på dette område i de seneste 10 år: der er over EU's budget hvert år ydet 8 mio. EUR til over 400 forskningsprojekter, der skal gøre fiskeredskaber mere selektive, reducere genudsætning eller beregne fiskeriets indvirkning på miljøet.

Dette arbejde er blevet udført med deltagelse af og støtte fra nationale myndigheder, havforskningsinstitutter og fiskerierhvervskredse i hele EU.

Denne forskningsindsats bør videreføres under syvende forskningsrammeprogram, idet der især skal fokuseres på:

- en mere detaljeret analyse af, hvilken indvirkning forskellige fiskeredskaber har på marine økosystemer med hensyn til målarter, bifangster og habitater
- udvikling af miljøskånsomme, artsselektive fiskeredskaber
- undersøgelse af, hvilken indvirkning genudsætning har på de marine økosystemer
- undersøgelse af de økonomiske aspekter ved genudsætning, så man får et billede af motiverne til genudsætning og konsekvenserne af ikke at anvende selektive fangstmetoder
- lukkede eller beskyttede havområder som en metode til beskyttelse af habitater og ikke-målarter.

Et yderligere skridt ville være, at EU fremmer et nærmere internationalt samarbejde om det tekniske arbejde med henblik på at udvikle nye fangstmetoder. Flere medlemsstater udfører ofte samtidigt nogenlunde det samme arbejde for at forbedre specifikke fiskeredskabers selektivitet. Det ville måske være mere omkostningseffektivt, hvis de nationale organer arbejdede mere sammen.

Et tredje måde, EU kunne bidrage på, er ved at øge den finansielle støtte til forsøgsfiskeri med nye fangstmetoder. Kun ved at tilskynde fiskeriet til at anvende nye metoder og lade dem konstatere, hvilke fordele og ulemper der er ved dem, har man mulighed for at få fiskeriet til at acceptere nye metoder. Kommissionen vil overveje denne mulighed, når den udarbejder forslag til en strukturfond for fiskeriet for perioden 2007-2013.

7.4. Forenkling af reglerne

Som nævnt i tidligere afsnit må foranstaltninger vedrørende miljøvenlige fangstmetoder indgå i et bredere forvaltningssystem. Indtil nu har man mest benyttet en ad hoc-tilgang, hvor der i stort omfang er blevet truffet tekniske foranstaltninger uden skelen til andre forvaltningsforanstaltninger, og denne tilgang bør erstattes af en integreret forvaltningsplan, hvor der udarbejdes miljøvenlige foranstaltninger som led i langsigtede forvaltningsplaner.

Foranstaltningerne skal være forenelige med forvaltningsmålene, være så simple som muligt og kunne håndhæves.

Kommissionen foreslår, at man i de næste to år gør en ihærdig indsats for at gennemgå de eksisterende tekniske foranstaltninger på ny og eventuelt reviderer dem i forbindelse med fremtidige rådsbeslutninger om forvaltning af fiskebestande på lang sigt. I denne proces bør der også tages hensyn til regional specificitet. Et af de direkte mål for denne proces bør være at forenkle EU-reglerne.

7.5. Ændring af fiskernes adfærd gennem nye incitament

For at der kan udvikles miljøvenlige fangstmetoder, er det en forudsætning, at såvel fangstvanerne som fiskernes adfærd ændres. EU og medlemsstaterne må være indstillet på at tilskynde fiskerne til gradvis at gå over til at anvende mere miljøvenlige fangstmetoder.

Som eksempel kan nævnes genudsætningsproblematikken, hvor de nugældende forskrifter, som forbyder landing af undermålsfisk eller fisk ud over de tildelte kvoter, tvinger fiskerne til at genudsætte en betydelig del af fangsterne. Der kan måske udtænkes foranstaltninger, som giver fiskerne et alternativ til genudsætning af den ulovlige del af fangsten.

Under Det Finansielle Instrument til Udvikling af Fiskeriet kan der allerede indtil 2006 ydes finansiell støtte til anvendelse af selektive fangstmetoder. I forbindelse med udformningen af de nye FIUF-regler undersøger Kommissionen mulighederne for at yde kompensation for indkomsttab på kort sigt som følge af forsøgsfiskeri, hvor der anvendes sådanne fangstmetoder.

Man bør undersøge, hvilke andre muligheder der er for at tilskynde fiskerne til at anvende mere miljøvenlige fangstmetoder. Der kunne blive tale om at yde højere finansiel støtte til fiskerfartøjer, der deltager i afprøvning af redskaber, og ikke-finansielle tilskyndelse til mere miljøvenligt fiskeri i form af tildeling af yderligere kvoter eller tilladelse af højere fiskeriindsats.

8. NÆSTE SKRIDT

Kommissionen agter at følge op på de ovenfor skitserede idéer efter nedenstående tidsplan.

i) Gennemgang af de nuværende tekniske foranstaltninger, 2004-2005:

De eksisterende tekniske foranstaltninger for Nordsøen og Atlanterhavet vil blive evalueret og revideret. De nuværende forslag om ajourføring og kodificering af forordning (EF) nr. 850/98 vil blive trukket tilbage, og Kommissionen indleder en debat med medlemsstaterne og aktører om en mere decentraliseret tilgang til tekniske bevarelsesforanstaltninger. Arbejdet vil blive udført i nært samarbejde med medlemsstaterne, fiskeriet og andre aktører, ligesom de regionale rådgivende råd vil blive inddraget, når de engang er blevet oprettet. Som led heri vil der også blive åbnet mulighed for at gennemføre tekniske foranstaltninger, der støttes af det relevante regionale rådgivende råd, efter hurtige procedurer.

Med hensyn til andre EU-fiskeriområder har Kommissionen allerede fremlagt et forslag vedrørende Middelhavet⁹, og i løbet af 2004 fremlægger den et forslag til rådsforordning om tekniske foranstaltninger for Østersøen.

ii) Reduktion af genudsætning, 2004-2006:

Kommissionen iværksætter fra 2004 i samarbejde med medlemsstaterne, fiskeriet og ngo'er en række pilotprojekter, der omfatter en lang række arter, fiskerier og områder i EU.

I 2005 vil der også blive iværksat et pilotprojekt vedrørende problemet med spøgelsesfiskeri i EU-farvandene. Projektet kommer bl.a. til at vedrøre et system til bjergning af mistede redskaber og metoder til at begrænse omfanget af mistede redskaber.

iii) Forskning, 2005-2006:

Udviklingen af miljøvenlige fangstmetoder er allerede højt prioriteret i sjette forskningsrammeprogram. Der er ikke behov for yderligere tiltag i denne periode. Endvidere vil der i planlægningen af syvende rammeprogram (2007-2010) komme til at indgå yderligere forskning på dette område.

⁹ KOM(2003) 589 endelig: Forslag til Rådets forordning om forvaltningsforanstaltninger til bæredygtig udnyttelse af fiskeressourcerne i Middelhavet og om ændring af forordning (EØF) nr. 2847/93 og (EF) nr. 973/2001.

iv) Forslag til nye finansielle incitament, 2004-2005:

I den reviderede fiskeristrukturfond, der er en realitet fra 2007, bør ordninger til fremme af miljøvenligt fiskeri, herunder udvikling og anvendelse af mere selektive fiskeredskaber og kompensation for indkomsttab på kort sigt til fartøjer, der deltager i afprøvningen af mere miljøvenlige fangstmetoder, have høj prioritet. Kommissionen vil fremsætte relevante forslag sammen med forslaget til det fremtidige FIUF.